

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าจำเป็นต้องพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพและสมรรถภาพสูงเป็นอันดับแรก หมายถึง มีความสามารถทั้งทางสติปัญญาและมีสุขภาพที่ดีมีพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ กีฬาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เกิดการพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และคุณภาพ ซึ่งสามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่ประชากรในชาติได้ ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่ผ่านมาและฉบับที่ 9 ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงจัดทำร่างเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประชากรเป็นอันดับแรก โดยกำหนดให้มีการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเป็นมาตรการสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลได้จัดทำแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติขึ้น ฉบับที่ 1 (2531-2539) และฉบับที่ 2 (2540-2544) จึงถูกบรรจุไว้เพื่อเป็นแผนชี้นำและยึดถือเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยซึ่งประกอบด้วย 5 แผนหลักดังนี้ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2540)

1. แผนพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน
2. แผนพัฒนากีฬามวลชน
3. แผนพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
4. แผนพัฒนากีฬาอาชีพ
5. แผนพัฒนาวิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีทางการกีฬา

นักเรียน และนักศึกษา เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง และเป็นความหวังของประเทศในการที่จะนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต เพื่อเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการให้นักเรียน นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความเจริญทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นต้องใช้ กีฬาเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องเป็นผู้สนองนโยบายที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า การกีฬามีความสำคัญต่อการพัฒนาประชากรอย่างยิ่ง โดยได้นำเอากีฬาหลายชนิดบรรจุเข้าในการแข่งขันกีฬาทุกระดับ การแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา แห่งประเทศไทย ได้จัดการแข่งขันขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2522 ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ ในขณะนั้นใช้ชื่อว่า “การแข่งขันกรีฑา ฟุตบอล นักเรียนเขตการศึกษาของกรมพลศึกษา ประจำปี” โดยจัดให้มีการแข่ง

ชั้นกีฬา 2 ชนิด คือ กรีฑา และกีฬาฟุตบอลนักเรียน นักศึกษา อายุไม่เกิน 18 ปี ตัวแทนเขตการศึกษาภาคต่างๆ และกรุงเทพมหานคร มีการจัดแข่งขันเรื่อยมา ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อใหม่ในการแข่งขันครั้งที่ 5 ในปี พ.ศ. 2526 เป็น “ การแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ” แต่ยังคงให้มีจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน ในครั้งที่ 9 พ.ศ. 2530 นายปรีดา รอดโพธิ์ทอง อธิบดีกรมพลศึกษาขณะนั้นมีนโยบายที่จะขยายการแข่งขันออกไปสู่ภูมิภาค โดยให้มีการจัดการแข่งขันหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพและครั้งนี้ได้จัดการแข่งขัน ที่เขตการศึกษา 9 จังหวัดอุดรธานี โดยจัดกีฬา 3 ชนิด คือ กรีฑา ฟุตบอล และตะกร้อ (ทีมเดี่ยว) ปัจจุบันได้จัดการแข่งขันขึ้นเป็นครั้งที่ 22 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาทั้งสิ้น 18 ชนิดกีฬา ดังนี้

1. กรีฑา
2. วอลเลย์บอล
3. บาสเกตบอล
4. เทเบิลเทนนิส
5. ลอนเทนนิส
6. เปตอง
7. วาโยน้ำ
8. แบดมินตัน
9. แฮนด์บอล
10. ยกน้ำหนัก
11. ยูโด
12. ยิมนาสติกสากล
13. ยิมนาสติกลีลาใหม่
14. ฟุตบอล
15. เซปักตะกร้อ
16. มวยไทยสมัครเล่น
17. มวยสากลสมัครเล่น
18. รักบี้ฟุตบอล

ในการดำเนินกิจกรรมกีฬาไม่ว่าจะเป็นกีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อมวลชน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และกีฬาเพื่ออาชีพ มักจะพบว่ามีการบาดเจ็บทางกีฬาเกิดขึ้นอยู่เสมอ มีสาเหตุหลักมาจากปัจจัยหลายประการ ทั้งตัวนักกีฬาเองและสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น ความไม่พร้อมของนักกีฬา ความบกพร่องของอุปกรณ์และสนามที่ใช้ในการแข่งขัน (นิตสารรัตน์ ใจดี และคณะ, 2533)

ดังนั้นนักกีฬาทุกคนจึงต้องมั่นในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ นักกีฬาคนใดมีสมรรถภาพทางกายไม่สมบูรณ์เพียงพอ อาจทำให้ได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขันได้ โดยเฉพาะกีฬาบางชนิดบางประเภทที่มีความเสี่ยงที่ค่อนข้างรุนแรงมีการปะทะกันระหว่างแข่งขัน เช่น ฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล บาสเกตบอล ยูโด ฯลฯ ซึ่งนักกีฬาเหล่านั้นมีโอกาสและเสี่ยงต่อการบาดเจ็บค่อนข้างสูง

ลักษณะของการบาดเจ็บ เป็นแบบชนิดบาดแผลถลอก ข้อเคล็ด กล้ามเนื้ออักเสบ ฟกช้ำ และกระดูกหัก (กองบรรณาธิการ, 2532) นอกจากนี้การบาดเจ็บมักเกิดขึ้นได้กับทุกส่วนของร่างกาย ขึ้นอยู่กับการใช้วิธะส่วนนั้นของร่างกายหนักไปทางใดในการเล่นกีฬานั้น การบาดเจ็บที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีต่อระบบการเคลื่อนไหว เช่น แขน ขา หัวไหล่ ข้อศอก และข้อเท้า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของร่างกายที่ใช้มากในการเล่นกีฬา (ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ และนิสารัตน์ ใจดี, 2529) สอดคล้องกับ ธนา ปุกหุด (2535) ที่กล่าวถึงส่วนต่างๆของร่างกาย โดยเฉพาะข้อเข่า ข้อเท้า ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ได้รับบาดเจ็บมากที่สุดในเกือบทุกชนิดกีฬา เนื่องจากกีฬาส่วนใหญ่มีการเคลื่อนไหวร่างกายเสมอและข้อเท้า ข้อเข่า เป็นส่วนที่ป้องกันการบาดเจ็บได้ยาก แต่มีความจำเป็นอย่างมากในการเล่นกีฬา จากเหตุผลดังกล่าวนักกีฬาที่เกิดปัญหาการบาดเจ็บมีผลทำให้ประสิทธิภาพต่อการเล่นกีฬาลดน้อยค่อยลงไป หรือต้องหยุดชะงักลง หรือเลิกเล่นไป

การแข่งขันกีฬา นักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นการแข่งขันที่มีผู้เข้าร่วมจาก 13 เขตการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อชิงความเป็นหนึ่งใน 18 ชนิดกีฬา นักกีฬาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 12 – 18 ปี ในการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ที่ผ่านมายังไม่มีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องในการจัดการแข่งขันให้ความสนใจในเรื่องอุบัติการณ์การบาดเจ็บทางการกีฬา ที่เกิดขึ้นแก่นักกีฬา ดังนั้นผู้ศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในการที่ศึกษาถึงอุบัติการณ์การบาดเจ็บทางการกีฬา ในการแข่งขันกีฬา นักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 15-22 มกราคม พ.ศ. 2544 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยทำการศึกษากการบาดเจ็บแต่ละชนิด แต่ละประเภท เช่น ลักษณะของการบาดเจ็บ สาเหตุ และส่วนต่างๆของร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บ เพื่อนำไปเผยแพร่และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และการป้องกันการบาดเจ็บ ในการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพและยังเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาอุบัติการณ์การบาดเจ็บทางการกีฬาของนักกีฬาแต่ละชนิดกีฬา
2. เพื่อศึกษาลักษณะและสาเหตุการบาดเจ็บทางการกีฬาของแต่ละชนิดกีฬา
3. เพื่อศึกษาส่วนต่างๆ ของร่างกายที่นักกีฬาได้รับบาดเจ็บ

ประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบถึงลักษณะของการบาดเจ็บ สาเหตุ และส่วนต่างๆ ของร่างกายที่มักจะได้รับการบาดเจ็บทางกีฬาแต่ละชนิด
2. เพื่อเป็นแนวทางการวางมาตรการ ในการป้องกัน หรือการลดอัตราการบาดเจ็บทางการกีฬาในการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทยในครั้งต่อไป
3. เพื่อเป็นแนวทางการศึกษา ค้นคว้าสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษานักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขันกีฬาที่มารับการรักษาที่ฝ่ายแพทย์และพยาบาล ในการแข่งขันกีฬา นักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 15-22 มกราคม พ.ศ. 2544 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ และรวมถึงนักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยที่ผู้ฝึกสอนหรือแพทย์ประจำทีม สามารถดูแลและรักษาเองได้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบาดเจ็บทางกีฬา หมายถึง การบาดเจ็บของนักกีฬาที่เกิดขึ้นในระหว่างการแข่งขัน หรือขณะซ้อมกีฬาระหว่างการแข่งขัน กีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 5- 12 มกราคม พ.ศ. 2544 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. นักกีฬา หมายถึง ผู้ที่เป็นนักกีฬาตัวแทนเขตการศึกษา ทั้ง 13 เขต ที่มีสิทธิเข้าร่วมการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 15-22 มกราคม พ.ศ. 2544 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์
3. ชนิดกีฬา หมายถึง กีฬาคณะกรรมการจัดการแข่งขันกำหนดไว้ให้มีการแข่งขันในกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 22
4. ประเภทกีฬา หมายถึง ชนิดกีฬาที่จัดให้มีการแข่งขันแยกย่อยบางชนิดกีฬาเช่น วัยน้ำกรีฑา เป็นต้น
5. กีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งประเทศไทย หมายถึง การแข่งขันกีฬานักเรียนนักศึกษาจัดโดย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ